

Grundläggande granskning av kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning 2022

Storumans kommun

April 2023

Jonathan Melkko - revisionskonsult

Sammanfattning

Av kommunallagen och god revisionssed följer att kommunrevisionen årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Denna granskning har inriktats mot hur kommunstyrelsen och nämnderna har fullgjort sitt förvaltaruppdrag under år 2022. Utifrån den grundläggande granskning som genomförts görs följande revisionella bedömningar:

- **Kommunstyrelsens** förvaltning har i allt väsentligt utförts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig.
- **Fritids-, kultur- och utbildningsnämndens** förvaltning har i allt väsentligt utförts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig. Förvaltningen har delvis utförts på ett ändamålsenligt sätt.
- **Omsorgsnämndens** förvaltning har delvis utförts på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har i allt väsentligt varit tillräcklig. När det gäller den ekonomiska förvaltningen har den inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- **Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens** förvaltning har i allt väsentligt utförts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig.
- **Gemensam överförmyndarnämnds** förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har i allt väsentligt varit tillräcklig. Förvaltningen av tilldelat verksamhetsuppdrag har delvis utförts på ett ändamålsenligt sätt.

För att utveckla verkställande organs förvaltning lämnas följande rekommendationer:

- Att *omsorgsnämnden* säkerställer att verksamheten bedrivs inom tilldelad budgetram 2023.
- Att *fritids-, kultur- och utbildningsnämnden* säkerställer att den minst en gång per år får en årsprognos av verksamhetens måluppfyllelse. Detta kan exempelvis ske genom att nämnden i sin helhet behandlar delårsrapport per augusti, där prognos om måluppfyllelse framgår.

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:1, 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2022.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

1. Kommunstyrelsen (KS)

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har i november (§148) föreslagit KF att fastställa verksamhetsplan 2022 för KS ansvarsområden.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Detaljbudget 2022 beslutad av styrelsen i december (§182).
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsen verksamhet?	Grön	Mål inom områdena räddningstjänst, personal och svarstid (e-post/telefon).
	b) Finns mål formulerade för styrelsen ekonomi?	Grön	Budgetmål och finansieringsgrad i affärsverksamhet.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Måltal för verksamhet och ekonomi.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Fastställt uppföljningsplan för KS-verksamheter 2022 (februari).
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Styrelsen har fått löpande årsprognos för ekonomin. Delårsrapport innehåller prognos för verksamhetsmål.
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Årsprognos per delår indikerade god måluppfyllelse. För helåret var dock utfall för måluppfyllelse något sämre. Inga tydliga åtgärder har vidtagits av styrelsen.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Föreligger inga behov av åtgärder, se 5b.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Har uppnått måltal på kommunövergripande nivå. KS verksamheter redovisar delvis måluppfyllelse.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nått måltal avseende budget (KS/kommun) resp. finansiella mål (kommun) 2022.

2. Fritids-, kultur- och utbildningsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har i september behandlat verksamhetsplan 2022 (§46). Omfattar bl.a gymnasieskola.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Detaljbudget beslutad av nämnden i december (§78).
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Verksamhetsplan innehåller mål för områdena barnomsorg, skola, bibliotek, idrott och personal.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Mål återfinns i budget och verksamhetsplan.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Innehåller måltal.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Fastställt uppföljningsplan 2022 (§85). Planen omfattar bl.a gymnasieverksamheten.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Ekonomiuppföljning innehåller årsprognos. Prognos för verksamhetsmål har inte lämnats under året (halvår). Vid helår framgår måluppfyllelse/utfall för verksamhet och ekonomi.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	Per helår finns brister i måluppfyllelse, se 5a. Vi har inte noterat särskilda åtgärder. Här bör även noteras att uppföljning av verksamhetsmål per delår ej skett.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Föreligger inga behov av åtgärder, se 5b.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	När måluppfyllelse för 4 av 8 kvalitetsmål. Försämring jämfört med utfall 2021.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Årsresultat: +298 tkr mot årsbudget. När inte kostnadsmål avseende skolverksamhet.

3. Omsorgsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har i okt 2021 (§58) godkänt verksamhetsplan 2022.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Fastställt detaljbudget 2022 i dec 2021 (§67). Utökad ram med 16.4 MSEK jämfört med 2021.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Det finns mål i verksamhetsplan. Fokus på kvalitet, väntetid och personal.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Finns mål i både verksamhetsplan och budget.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Innehåller måltal.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Fastställt uppföljningsplan 2022 (§68)
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Ekonomirapporter innehåller årsprognos. I delårsrapport finns prognos för verksamhetsmål.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	Prognos per delår visar likadant utfall som helår, se 5a. Inga särskilda åtgärder har vidtagits.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	Nämnden har inte vidtagit särskilda åtgärder, trots rapportering om negativ budgetavvikelse.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Redovisar måluppfyllelse för 4 av 10 mål avseende kvalitet/personal. Försämrings mot prognos från delår samt 2021.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Budgetavvikelse: -2,2 mnkr. Underskottet framför allt hänförligt till IFO.

4. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har fastställt verksamhetsplan 2022 i okt 2021. Även beslutat om kontrollplan för badvatten.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Detaljbudget 2022 har godkänts av nämnden i dec 2021.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Mål inom områdena handläggning, kundnöjdhet o arbetsmiljö.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Måltal i form av budgetbelopp.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Innehåller måltal.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Fastställt plan för verksamhetsuppföljning 2022 (§159).
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Har löpande under året fått årsprognos för ekonomin. Vid delårsrapport lämnas skriftlig beskrivning om att verksamhetsmålen är på väg att uppfyllas.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Årsprognos har indikerat god måluppfyllelse. Nämnden har inte behövt vidta åtgärder.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Årsprognos har indikerat god måluppfyllelse. Nämnden har inte behövt vidta åtgärder.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Verksamheten redovisar god måluppfyllelse inom områdena kvalitet resp. personal.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Årets resultat: +1,3 mnkr mot årsbudget.

5. Gemensam överförmyndarnämnd (ÖFN)

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Närvaro	a) Har ledamot/ersättare medverkat på nämndens sammanträden?	Grön	Nämnden har under 2022 varit fulltalig vid samtliga sammanträden (11 tillfällen).
2. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har i okt 2022 (§101) antagit målplan för 2023.
	b) Omfattar plan den verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Målplanen omfattar nämndens samlade verksamhet.
3. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Fastställt driftbudget 2023 i nov 2022. Omfattar nämnd och verksamhet.
	b) Omfattar budget verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Budget 2023 inkluderar samtliga medverkande kommuner (inkl. Vilhelmina).
4. Rapportering och åtgärder	a) Omfattar rapportering till nämnd verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Löpande verksamhets- och ekonomirapportering omfattar nämndens samlade verksamhet.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat för verksamhet och ekonomi?	Gul	Delårsrapport innehåller årsprognos för ekonomin. Verksamhetsrapportering saknar tydlig utvärdering av verksamhetsmål, vilket är en brist.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grå	Svårt att bedöma till följd av noterad iakttagelse 4b.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Årsprognos 0831: god måluppfyllelse. Inget behov att vidta åtgärder.
	e) Har nämnden återrapporaterat till samverkande kommun enligt gällande direktiv?	Grön	Verksamhetsberättelse har avlämnats enligt direktiv. Delårsrapport har tillsänts medlemskommuner.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Verksamhetsberättelse saknar tydlig utvärdering av verksamhetsmål. Nämnden har fått viss kritik av Länsstyrelsen vid tillsyn 2022.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Driftresultat: +325 tkr mot budget.

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	FKUN	ON	MSBN	ÖFN
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Gul	Gul	Grön	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Grön	Röd	Grön	Grön
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfrågor i avsnitt 1-4.</i>	Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Rekommendationer

För att utveckla förvaltningen lämnas följande rekommendationer:

- Att *omsorgsnämnden* säkerställer att verksamheten bedrivs inom tilldelad budgetram 2023.
- Att *fritids-, kultur- och utbildningsnämnden* säkerställer att den minst en gång per år får en årsprognos av verksamhetens måluppfyllelse. Detta kan exempelvis ske genom att nämnden i sin helhet behandlar delårsrapport per augusti, där prognos om måluppfyllelse framgår.

pwc.se

© 2023 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. "PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm's professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.